

Innst. 56 L

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 130 L (2013–2014)

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i foretaksregisterloven (gjennomføring av direktiv 2012/17/EU om sammenkopling av sentrale registre, handelsregistre og foretaksregistre)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

Proposisjonen inneholder forslag om endringer i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak (foretaksregisterloven).

Forslaget gjennomfører europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/17/EU av 13. juni 2012 om endring av rådsdirektiv 89/666/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/56/EF og 2009/101/EF om sammenkopling av sentrale registre, handelsregistre og foretaksregistre.

Formålet med direktiv 2012/17/EU er å bedre tilgangen til ajourførte og pålitelige foretaksopplysninger. Det skal bli færre administrative byrder for næringslivet, og offentlig administrasjon skal styrkes ved å øke samarbeidet mellom de europeiske sentrale registrene, handelsregistrene og foretaksregistrene.

For å oppnå formålet med direktivet skal Europakommisjonen opprette, utvikle og drive en plattform (registersammenkoplingssystem) gjennom e-justice-portalen. De nasjonale foretaksregistrene skal koble seg til plattformen og dele foretaksopplysninger elektronisk gjennom plattformen.

Direktiv 2012/17/EU ble bindende for Norge ved EØS-komiteens beslutning nr. 177/2013 av 4. oktober 2013 der EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskapsrett) ble endret, jf. Stortingets vedtak 8. april 2014, Prop. 38 S (2013–2014) og Innst. 155

S (2013–2014). Fristen for å gjennomføre direktiv 2012/17/EU er 7. juli 2014.

Enhver, herunder foretaksregistre i andre land, har etter foretaksregisterloven § 8-1 tilgang til opplysninger i Foretaksregisteret. Det er derfor ikke nødvendig med lovendring for at Foretaksregisteret skal kunne være en del av registersammenkoplingssystemet. For å tydeliggjøre at Foretaksregisteret kan delta i registersammenkoplingssystemet, og derved synliggjøre løsningen og informere næringsdrivende om hvor de kan finne informasjon om utenlandske foretak, foreslår departementet at Foretaksregisterets adgang til å delta i informasjonsutveksling med de europeiske foretaksregistrene reguleres i ny § 8-3 i foretaksregisterloven.

Ved registrering av utenlandske foretak i Foretaksregisteret skal det etter foretaksregisterloven § 3-8 første ledd gis en rekke opplysninger om foretaket. Etter § 3-8 andre ledd kan noen av opplysningene som skal registreres om utenlandske foretak i Foretaksregisteret, utelates dersom de fremgår av et utenlandsk register som er godkjent av Kongen. Kongens myndighet er delegert til Nærings- og fiskeridepartementet.

Det er Brønnøysundregistrene som har den faglige kompetansen til å vurdere om et utenlandsk register skal godkjennes. Departementet foreslår å endre foretaksregisterloven § 3-8 andre ledd slik at myndigheten til å godkjenne utenlandsk register ligger hos registerfører.

Videre foreslår departementet å endre foretaksregisterloven § 3-8 andre ledd slik at opplysninger ikke må registreres i Foretaksregisteret dersom opplysningene fremgår av et register som omfattes av registersammenkoplingssystemet i henhold til direktiv 2012/17/EU.

1.2 Nærmere om direktiv 2012/17/EU

Foretak ekspanderer i økende omfang utover landegrensene og utnytter de muligheter det indre marked byr på. Som følge av dette er det økende etterspørsel etter foretaksopplysninger i forbindelse med grenseoverskridende virksomhet. Det viser seg imidlertid at offisielle foretaksopplysninger ikke alltid er umiddelbart tilgjengelige på tvers av landegrensene. I henhold til direktivet fungerer de eksisterende frivillige ordningene om deling av foretaksinformasjon ikke tilfredsstillende, og medfører at borgerne og foretak i stadig større grad må søke etter foretaksinformasjon i hvert enkelt land.

Formålet med direktivet er å bedre tilgangen til ajourførte og pålitelige foretaksopplysninger. Dette skal bidra til å styrke det indre markedet og skape et konkurransedyktig Europa. Det skal bli færre administrative byrder for næringslivet, og offentlig administrasjon skal styrkes ved å øke samarbeidet mellom de europeiske foretaksregistre.

Det skal etableres en felles europeisk plattform (registersammenkoplingssystem) for utveksling av informasjon mellom foretaksregistre i Europa. Plattformen skal også gjøre det mulig for andre å hente ut informasjon om foretak som er registrert i de europeiske foretaksregistre. Registersammenkoplingssystemet er begrenset til de typene foretak som er omfattet av første selskapsrettsdirektiv. For norske forhold vil det si aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper.

Informasjonen som skal deles gjennom registersammenkoplingssystemet vil i hovedsak være gjennomføring av grenseoverskridende fusjoner og oppdatering av status for foretak som har avdeling registrert i et annet europeisk land.

Etter departementets vurdering er direktiv 2012/17/EU positivt for næringslivet, myndigheter og andre som har behov for oppdaterte foretaksopplysninger. Direktivet vil gjøre det enklere å utveksle foretaksinformasjon mellom foretaksregistre i EØS-området. Det vil således kunne bidra til at næringslivet, kreditorer, forretningsforbindelser, myndigheter og andre kan få raskere og enklere tilgang til oppdaterte opplysninger om hovedforetak og avdelinger i andre land. Opplysninger om grensekryssende fusjoner mellom foretak og flytting av hovedsete vil også bli raskere og enklere tilgjengelig.

Departementet viser til at det i dag forekommer at for eksempel avdelinger av utenlandske foretak fortsatt er registrert i Foretaksregisteret, selv om hovedforetaket er slettet. Registersammenkoplingssystemet vil bidra til at oppdaterte opplysninger om foretak deles raskere mellom foretaksregistre slik at registre enklere kan oppdateres.

Det fremgår av direktivet at Kommisjonens myndighet til å beslutte samfinansiering ved hjelp av

gebyrer ikke berører de nasjonale registrenes mulighet til å kreve gebyr. Departementet finner derfor ikke grunnlag for å gjøre endringer i gebyrene og i gebyrstrukturen i Brønnøysundregistre. Eventuelle endringer i gebyrene som følge av direktivet vil vurderes i forbindelse med en eventuell gjennomgang av gebyrstrukturen i Brønnøysundregistre.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Etter departementets vurdering har direktiv 2012/17/EU i seg selv ikke økonomiske og administrative konsekvenser. Kommisjonen er imidlertid gitt fullmakt til å gi gjennomføringsrettsakter knyttet til den tekniske utformingen av plattformen innen 7. juli 2015. Gjennomføringsrettsaktene vil ha økonomiske og administrative konsekvenser for Brønnøysundregistre.

Hver medlemsstat skal dekke utgiftene til tilpasning av sine nasjonale registre samt vedlikehold og funksjon som følger av direktivet. Gjennomføringsrettsaktene vil således ha økonomiske og administrative konsekvenser for Foretaksregisteret. Da Kommisjonen ikke har gitt gjennomføringsrettsakter ennå, er det på det nåværende tidspunkt ikke mulig å anslå de økonomiske og administrative konsekvensene.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, og fra Venstre, Pål Farstad, viser til Prop. 130 L (2013–2014) om endringer i foretaksregisterloven. Forslaget til lovvedtak gjennomfører Europa-parlamentsrådsdirektiv 2012/17/EU, som har som formål å bedre tilgangen til ajourførte og pålitelige foretaksopplysninger. Det skal bli færre administrative byrder for næringslivet, og offentlig administrasjon skal styrkes ved å øke samarbeidet mellom de europeiske sentrale registre, handelsregistre og foretaksregistre. Komiteen ser dette som positivt.

Komiteen har merket seg at Direktiv 2012/17/EU ble bindende for Norge ved EØS-komiteens beslutning 4. oktober 2013, der EØS-avtalens vedlegg XXII (selskapsrett) ble endret. Komiteen viser til at regjeringen foreslår at Foretaksregisterets adgang til å delta i informasjonsutveksling med de europeiske foretaksregistre reguleres i ny § 8-3 i foretaksloven. Komiteen merker seg at dette skal

tydeliggjøre at Foretaksregisteret kan delta i register-sammenkoplingssystemet, og derved synliggjøre løsningen og informere næringsdrivende om hvor de kan finne informasjon om utenlandske foretak.

Komiteen støtter forslaget og har ingen flere merknader.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å fatte følgende

vedtak til lov

om endringer i foretaksregisterloven
(gjennomføring av direktiv 2012/17/EU om
sammenkopling av sentrale registre, handelsregistre
og foretaksregistre)

I

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak
(foretaksregisterloven) gjøres følgende endringer:

Oslo, i næringskomiteen, den 20. november 2014

Geir Pollestad

leder

§ 3-8 andre ledd skal lyde:

Opplysninger som nevnt i første ledd punktene 2, 3 og 4 kan utelates dersom de fremgår av et utenlandsk register som nevnt i første ledd nr. 5 og som er godkjent av *registerfører, eller som omfattes av direktiv 2012/17/EU.*

Ny § 8-3 skal lyde:

§ 8-3 (*utlevering av opplysninger mellom Foretaksregisteret og utenlandske registre*)

Foretaksregisteret kan avlevere opplysninger til og hente opplysninger fra andre foretaksregistre i henhold til direktiv 2012/17/EU.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Odd Omland

ordfører

